

Detaljplan 1997 för del av Västerås 2:111, Munkboängen, Västerås GRANSKNINGSUTLÅTANDE 2

Planens syfte

Syftet med planen är att möjliggöra industri, till största delen specificerad till hamnanknuten industri. Detta ska ske med hänsyn till stadsbilden, särskilt hur området ter sig från Tidövägen och Johannisbergsvägen.

En andra granskning

Efter att detaljplanen varit utställd på granskning gjordes ändringar i planförslaget för att tillgodose en inkommen synpunkt. Ändringen innebar att ytterligare allmän plats togs i anspråk för kvartersmark och bedömdes därför vara så pass stor att detaljplanen behövde skickas på en andra granskning.

Hur andra granskningen har bedrivits

Planen har varit utställd för en andra granskning från 10 april till 28 april 2026. Information om granskningen skickades till berörda remissinstanser, myndigheter och sakägare. Granskningshandlingarna har funnits tillgängliga på kommunens hemsida och i stadsbiblioteket.

Sammanfattning

INKOMNA SYNPUNKTER

Under granskningstiden skickades 17 yttranden till Byggnadsnämnden. 12 av de inskickade yttrandena innehöll inga synpunkter på planförslaget.

Synpunkterna som inkommit har bland annat rört naturvärden och föroreningar.

FÖRÄNDRINGAR

Endast redaktionella ändringar har gjorts i planförslaget efter den andra granskningen.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas synpunkter som inkommit under granskningstiden samt stadsbyggnadsförvaltningens kommentarer.

Med anledning av dataskyddsförordningen (GDPR) redovisas inkomna synpunkter från privatpersoner utan namn eller andra personuppgifter. Yttranden från

privatpersoner redovisas med numret som de fått i stadens ärendehanteringssystem.

Följande har yttrat sig under granskningstiden men inte haft några synpunkter:

- Förskolenämnden
- Grundskolenämnden
- Kollektivtrafikförvaltningen
- Kommunstyrelsen, mark- och exploateringsenheten
- Kulturnämnden
- Luftfartsverket
- Mälarenergi
- Polismyndigheten, lokalpolisområde Västerås
- Sjöfartsverket
- Svenska kraftnät
- VafabMiljö
- Västmanlands läns museum

Nedan presenteras alla synpunkter som lämnades på granskningshandlingen.

1. Lantmäterimyndigheten	2
2. Länsstyrelsen.....	2
3. Miljö- och konsumentnämnden.....	3
4. Naturskyddsföreningen.....	4
5. Vattenfall eldistribution AB.....	6

1. LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

Lantmäterimyndigheten har gått igenom detaljplanens granskningshandlingar, daterade 2026-03-17.

Egenskapsbestämmelse u1 (markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar) står som både egenskapsbestämmelse och sekundär egenskapsbestämmelse i plankartan. I motiven till planbestämmelserna i planbeskrivningen finns dock både u1 (som sekundär egenskapsbestämmelse) och u2 (egenskapsbestämmelse) där den senare saknas i plankartan.

Plankartan behöver ses över och justeras för att göra den tydlig i sin reglering och för att stämma med redovisningen av egenskapsbestämmelserna i planbeskrivningen.

Redaktionella synpunkter har lämnats direkt till planhandläggaren.

Kommentar: Plankartan har justerats enligt yttrandet.

2. LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i

11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Upplysningar

Naturvård

Kommunen bör försöka att bibehålla en grön bård mellan järnvägsspåret och diket norr om järnvägsspåret, där det är planlagt som Ö1 emellan. Det gynnar salamandrarna om det finns en konnektivitet mellan de olika dikena.

Förorenade områden

I planberskrivningen finns information om förorenad mark, cefyll och att det kan finnas föroreningar i grundvattnet. Det finns också information i planbeskrivningen om att Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen ska kontaktas vid grävning, borring eller andra åtgärder som innebär en risk för spridning av förorening i grundvattnet.

I plankartan finns det inga villkor angående förorenad mark vilket kan vara en brist eftersom markarbeten kommer att ske vid anläggandet av dagvattendamm, ledningsdragningar och exploatering av området.

I Länsstyrelsens gransknings yttrande 2025-12-12 påtalades att det saknas översiktliga markundersökningar vilket kommunen inte har kommenterat i granskningsutlåtandet. Framtida fastighetsägare och exploitörer ska kunna förlita sig på att föroreningssituationen i tillräcklig omfattning är utredd inför antagandet. Det behöver vara tydligt i plankartan vad som krävs innan exploatering så att risken minskas för spridning av eventuella föroreningar i mark, vatten och massor.

Kommentar: För att kunna anlägga en ytterligare anslutning till verksamhetsmarken, vilket varit syftet med den kvartersmark som lagts till efter granskningen, har det inte varit möjligt att behålla en grön bård mellan järnvägsspåret och diket. Det försämrar konnektiviteten för salamandrar mellan områdena, men då diket inte har pekats ut för att ha särskilda värden för salamandrar har försämringen ansetts vara acceptabel.

Föroreningssituationen i området är känd, varför det inte har bedömts nödvändigt att utreda i detaljplaneskedet. I planbeskrivningen finns information om hur föroreningarna ska hanteras, detta har bedömts vara tillräcklig information för framtida fastighetsägare och exploitörer.

3. MILJÖ- OCH KONSUMENTNÄMNDEN

Synpunkter

Miljö- och konsumentnämnden har inga synpunkter på föreslagen plan.

Information

Senast sex veckor innan verksamheten startar ska en anmälan om ny miljöfarlig verksamhet göras till miljö- och konsumentnämnden. Detsamma gäller anmälningspliktiga förändringar i befintlig verksamhet. Innan schaktning, saneringsarbete eller andra åtgärder startas i ett förorenat område måste en skriftlig anmälan skickas till miljö- och konsumentnämnden. Anmälan ska göras minst sex veckor innan åtgärd. Blankett och mer information finns på <http://www.vasteras.se/naringslivoch-arbete/tillstand-regler-och->

tillsyn/sanering.html Sökande kan även kontakta miljö- och hälsoskyddsförvaltningen för mer information. Om en förorening i mark, vatten eller byggnad som kan ge skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön upptäcks ska miljö- och konsumentnämnden genast underrättas.

4. NATURSKYDDSFÖRENINGEN

Naturskyddsföreningen anser att vi inte har fått gehör på de frågor vi ställde i den första granskningen. Vi påpekade då att det fanns ett antal oklarheter. Eftersom vi bedömer att våra frågor fortfarande inte har besvarats lyfter vi dem på nytt i denna andra granskning. Vi avslutar med ett tydliggörande av vad Naturskyddsföreningen anser bör ingå i detaljplanen. Fortsättningsvis benämns Naturskyddsföreningen i Västerås enbart som Naturskyddsföreningen.

1. FLYTT AV SALAMANDERHABITAT

Groddjursinventeringen som gjordes 2023 inför samrådet visade att det finns områden som är lämpliga vatten- eller landhabitat för vattensalamander. "Det dike som kan vara en föryngringslokal för mindre vattensalamander och del av landhabitatet planläggs som natur. För att kompensera de delar av landhabitatet som exploateras vid detaljplanens genomförande ska block och ved flyttas över från de ytorna till skogen som blir kvar" (s. 12).

Utifrån detta underförstår vi att delar av det nuvarande salamanderhabitat kommer att flyttas till lokal 3 i figur 5 (s. 23). Vi noterar att i planbeskrivningen inte framgår detta klar eller rätt, eftersom det står "Vid inventeringen påträffade man mindre vattensalamander i ett av dikena i området (lokal 2, figur 9)". Vi utgår att det handlar om figur 5 på sida 23, eftersom figur 9 på sida 25 "Lågpunkter och vattendjup vid ett 100-års regn" har inga lokaler markerade.

Det framgår inte i planförslaget om platsen, till vilken dessa block och ved ska flyttas till, håller samma naturförhållanden vad gäller luftfuktighet och temperatur som det nuvarande salamanderhabitat. Detta bör utredas och beslutas av sakkunniga.

2. AVVERKNINGEN

Det framgår inte i planen om det planeras avverka med tunga maskiner. Om så är fallet finns det stor risk att man skadar vattensalamander ändå, trots tjäle. Det handlar inte bara om att avverka på vintern, det handlar också om att avverka på rätt sätt.

Avverkningen bör ske med försiktighet, gärna manuellt. "För att hindra att övervintrande mindre vattensalamander skadas vid avverkning ska den utföras när det är tjäle" (s. 12). Det framgår inte tydligt av planen om avverkningen ska ske i delar av det nuvarande salamanderhabitat (men så har vi förstått).

Naturskyddsföreningen anser att avverkningen ska göras manuellt för att hindra att övervintrande vattensalamander skadas. Ihålligheterna där vattensalamanderna övervintrar i dvala försvinner när block och ved rasar ihop och de inte längre har sina frostfria skydd, med den fatala konsekvensen att en del av dem dör innan de vaknar.

Om avverkningen inte kan göras manuellt står det som alternativ att göra det på högsommaren.

3. RÄTT TID FÖR ARBETET

Det framgår inte i planen när man ska flytta block och ved. När vattensalamandrar ligger i dvala är de extremt störningskänsliga. Om de väcks eller flyttas förbrukar de sina energireserver och riskerar att inte klara resten av vintern, om de inte torkar ut eller fryser ihjäl om skyddet förstörs. Så att markarbete, schaktning, sten- och vedröjning och rivning av grundstenar är särskilt riskfyllt på vintern.

Vi anser att man inte ska flytta block och ved före lekvandringen (vattensalamandrarna leker från slutet av april till mitten av juni) för att inte skada de vattensalamander som fortfarande befinner sig i sitt övervintringsställe bland block och ved. Naturskyddsföreningen anser att allt arbete med materialet ska göras på sommaren och sensommaren.

4. ÅTERSKAPANDE

Att på olika sätt bevara eller bygga upp sten- och vedsamlingar kan nyttjas av många organismer. Flytt av dessa bör helst ske under den varma perioden. Det kanske också borde kompenseras för artens lekområden dvs det dike som påverkas. Kan nya småvatten anläggas kan det gynna fler arter som kanske större vattensalamander och andra groddjur, insekter och vattenlevande arter. Dessa vatten får gärna ligga mer eller mindre öppet och utformas på ett lämpligt sätt.

För att undvika att salamandrarna försöker vandra till sina gamla övervintringsställen kan en ledarm byggas från den vattenfyllda dike, för att leda in salamandrarna till de nya övervintringsställen när de börjar vandra tillbaka på senhösten.

5. FÖRLUST AV NATURMARK

Oklar vad det innebär "Inom industriområden kan naturmarken vara begränsad, så att även förlust av en mindre yta naturmark kan vara betydelsefull". Och det tilläggs: "I det här fallet finns dock naturmark i närområdet, öster om planområdet finns naturmark som i kommunens grönstrukturplan pekas ut som nätverk mellan gröna områden. En viss negativ nettopåverkan på naturmiljövärden blir det dock tveklöst av detaljplanen" (s. 19).

Det framgår inte tydligt om ianspråktagandet av naturmark inom planområdet motiveras av att det finns naturmark i angränsande områden. Om så är fallet försvåras bedömningen av rimligheten i detta, eftersom dessa områden ligger utanför planens rådighet.

NATURSKYDDSFÖRENINGEN VILL FÅ FÖLJANDE TYDLIGGJORT I PLANEN:

- Hur avverkningen ska genomföras (manuellt respektive maskinellt, samt var respektive metod ska användas).
- När avverkningen ska ske (redovisat i planen med veckonummer).
- Hur arbetet med att återskapa salamandrarnas nya livsmiljö ska genomföras (redovisat i planen med veckonummer).

- Hur och när materialet ska flyttas från den gamla till den nya övervintringsplatsen.
- Hur salamandrarnas återvandring till de nya övervintringsplatserna planeras.
- Vilken naturmark som tas i anspråk, redovisat på ett tydligare sätt.

Kommentar: Figurhänvisningen hade blivit fel, det ska stå lokal 2 i figur 5, det har nu rättats till.

Gällande hur naturvärden ska hanteras vid exploatering av området hänvisas till svaret i det första granskningsutlåtandet.

lanspråktagandet av naturmark motiveras av behovet av verksamhetsmark. Förekomsten av naturmark i detaljplaneområdets omgivning påverkar hur naturmarken inom planområdet värderas.

5. VATTENFALL ELDISTRIBUTION AB

Vattenfall Eldistribution AB noterar att tidigare yttrande har beaktats men vi vill dock tillägga att det bör stå Vattenfall Eldistribution AB och inte Vattenfall i planbeskrivningen.

Kommentar: Planbeskrivningen har ändrats enligt synpunkten.

Kvarstående synpunkter

Detaljplanen lämnas till antagande med kvarstående synpunkter.

REMISSINSTANSER SOM HAR KVARSTÅENDE SYNPUNKTER FRÅN SAMRÅDET OCH/ELLER GRANSKNINGEN:

- Kommunstyrelsen
- Kulturnämnden
- Länsstyrelsen
- Naturskyddsföreningen

SAKÄGARE SOM HAR KVARSTÅENDE SYNPUNKTER FRÅN SAMRÅDET OCH/ELLER GRANSKNINGEN:

- MPA Grindtorp 4 AB